

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przeniósł na M. C. odpowiedzialność za zobowiązania spółki jawnej (...) M. C., T. M. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz z odsetkami za zwłokę w łącznej kwocie 131 686,13 zł, w tym:

- na ubezpieczenia społeczne w kwocie 110.107,63 zł z tytułu składek za grudzień 2011 r., marzec 2012 r., lipiec 2012 r. – październik 2012 r., styczeń 2013 r. – sierpień 2013 r., listopad 2013 r. – kwiecień 2014 r., wrzesień 2014 r., styczeń 2015 r. – lipiec 2016 r., październik 2016 r. – lipiec 2017 r., 17 222 zł z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 31 sierpnia 2017 r. oraz 776,79 zł z tytułu kosztów egzekucyjnych;

- na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 1.088,68 zł z tytułu składek za wrzesień 2012 r., grudzień 2012 r. – sierpień 2013 r., grudzień 2013 r. – luty 2014 r., kwiecień 2014 r., luty 2015 r., wrzesień 2015 r., czerwiec 2016 r., grudzień 2016 r., marzec 2017 r., maj 2017 r., lipiec 2017 r., 2 298 zł z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 31 sierpnia 2017 r. oraz 46,81 zł z tytułu kosztów egzekucyjnych;

- na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 139,49 zł z tytułu nieopłaconych składek za kwiecień 2013 r. – maj 2013 r., kwiecień 2014 r., marzec 2015 r., kwiecień 2015 r., sierpień 2015 r., listopad 2015 r., czerwiec 2016 r., lipiec 2017 r.

W odwołaniu M. C. domagała się uchylenia zaskarżonej decyzji, bowiem jest ona nieprawidłowa, nie odpowiada prawu i nie została wydana w oparciu

o wszechstronne rozważenie okoliczności niniejszej sprawy. Zarzuciła, że odpowiedzialność współników spółki jawnej ma charakter subsydiarny, co oznacza, że egzekucja wobec współnika będzie mogła być podjęta jedynie w przypadku bezskuteczności (w całości lub

w części) prowadzonego wobec Spółki postępowania egzekucyjnego. W niniejszej sprawie postępowanie wszczęte w celu wyegzekwowania należności z tytułu nieopłaconych składek trwa nadal i nie zostało zakończone. Na dzień dzisiejszy nie istnieją żadne przesłanki, które wskazywałyby, iż prowadzona egzekucja miałaby się okazać bezskuteczna. Począwszy bowiem od 8 czerwca 2017 r. Spółka w sposób regularny dokonuje spłaty należności wobec ZUS w wysokości 500 zł tygodniowo, co powoduje że rokowania co do spłaty zadłużenia samodzielnie przez Spółkę pozostają pozytywne. Niezależnie od powyższego rentowy nie wskazał w ogóle podstaw i sposobu wyliczenia zaległości. Brak przede wszystkim informacji o tym, ilu pracowników pozostawało zatrudnionych w Spółce w okresach, za które pochodzą zaległe składki, co pozostaje informacją kluczową pod kątem ustalenia wysokości zaległych należności.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, z przyczyn które stanowiły podstawę wydania zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Katowicach ustalił, że (...) M. C., T. M. Sp. j. z siedzibą w C. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 3 września 2008 r. Spółka nie wykonała obowiązku obliczania i opłacania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okresy objęte zaskarżoną decyzją. Wspólnikiem Spółki była i wciąż jest m.in. M. C..

Pismem z 2 czerwca 2017 r. organ rentowy zawiadomił ubezpieczoną o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie przeniesienia na nią - jako współnika (...) M. C., T. M. Sp. j. z siedzibą w C. – odpowiedzialności za zobowiązania Spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, informując przy tym o możliwości czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji o możliwości wypowiedzenia się co

do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Dodał, że ubezpieczona ma prawo do wglądu w akta sprawy. Pismem z 28 lipca 2017 r. M. C. została poinformowana o zakończeniu postępowania.

W piśmie z 11 sierpnia 2017 r. ubezpieczona podniosła, że wszczęte przez ZUS postępowanie jest zdecydowanie przedwczesne z uwagi na okoliczność, że egzekucja wobec Spółki jest w toku, a dłużnik spłaca swoją wierzytelność wobec ZUS w sposób ratalny, w wysokości 500 zł tygodniowo. Nie ma więc podstaw do wydania decyzji o odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania Spółki, bowiem sama Spółka spłaca wierzytelność ZUS i nie daje podstaw do twierdzenia, by egzekucja wobec niej miała być uznana za bezskuteczną chociażby w części, a tylko wtedy możliwe jest wydanie decyzji o odpowiedzialności. Nadto podniosła, że zestawienia zaległości Spółki są nieczytelne m.in. w zakresie kwot niedopłaty, kosztów egzekucji oraz wysokości odsetek - ściślej mówiąc nie można odczytać w sposób pewny i precyzyjny, jaka kwota stanowi zaległość Spółki na rzecz ZUS, wydruki nie udzielają jednoznacznej odpowiedzi, jakie zaległości posiada Spółka oraz z jakich tytułów się one wywodzą. W dniu 31 sierpnia 2017 r. zapadła zaskarżona decyzja.

Znajdujący się w aktach ZUS wydruk należności obejmuje fundusz, którego dotyczy zaległość, okres zaległości, termin płatności danej składki, kwotę należności i kwotę niedopłaty, wysokość odsetek, kosztów upomnienia, kosztów egzekucyjnych.

Powyższych ustaleń dokonał Sąd Okręgowy w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, w tym w aktach ZUS.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy stwierdził, że zgłoszone w odwołaniu żądanie uchylenia decyzji nie mogło zostać uwzględnione, bowiem sąd ubezpieczeń społecznych, jako sąd I instancji, nie ma możliwości uchylenia decyzji, czy to ze względów formalnych, czy jakichkolwiek innych.

Natomiast istotą sporu w rozpatrywanej sprawie była kwestia odpowiedzialności M. C. jako współnika (...) M. C., T. M. Sp. j. z siedzibą w C. za zobowiązania tej Spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Funduszu Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w łącznej wysokości 131.686,13 zł.

Na uzasadnienie zaskarżonej decyzji organ rentowy powołał się przede wszystkim na art. 115 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (jedn. tekst Dz.U. z 2018 r., poz. 800), z którego wynika solidarna odpowiedzialność współnika spółki osobowej za zobowiązania tej spółki powstałe w stosunku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w związku z nieopłaceniem składek na ubezpieczenia. M. C. oceniła decyzję jako niezasadną i zarzuciła, że dopiero bezskuteczność egzekucji stanowi warunek konieczny dla obciążenia osoby trzeciej, jaką jest współnik spółki jawnej, za zobowiązania spółki, tymczasem na dzień dzisiejszy nie istnieją żadne przesłanki, które wskazywałyby, iż prowadzona egzekucja miałaby się okazać bezskuteczna. Niezależnie od powyższego podniosła, że w wydanej decyzji organ rentowy nie wskazał w ogóle podstaw i sposobu wyliczenia zaległości. Brak jest w jej ocenie przede wszystkim informacji o tym, ilu pracowników pozostawało zatrudnionych w Spółce w okresach, za które pochodzą zaległe składki, co pozostaje informacją kluczową pod kątem ustalenia wysokości zaległych należności.

Sąd Okręgowy dodał, że przy rozpatrywaniu zasad przenoszenia na osoby trzecie odpowiedzialności z tytułu zaległych składek w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jedn. tekst Dz.U. z 2017 r., poz. 1778), zgodnie z którym do należności z tytułu składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy – ordynacja podatkowa, w tym m.in. przepis art. 107 § 1 i § 2 pkt 2 i 4, art. 108 § 1 i art. 115 tej ustawy. Z kolei stosownie do art. 32 ustawy systemowej, do składek

na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Art. 107 § 1 Ordynacji podatkowej, mający odpowiednie zastosowanie na podstawie odesłania art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wskazuje, że w przypadkach i w zakresie przewidzianym w rozdziale o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich, za zaległości podatkowe podatnika odpowiadają całym swoim majątkiem solidarnie z podatnikiem również osoby trzecie. Przy czym, jeżeli dalsze przepisy nie stanowią inaczej, osoby trzecie odpowiadają również za odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych oraz koszty postępowania egzekucyjnego. Z kolei jak wynika z art. 115 § 1 tej ustawy, wspólnik spółki jawnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi wspólnikami za zaległości podatkowe spółki. Zasadę wyrażoną w § 1 stosuje się do odpowiedzialności byłego wspólnika za zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie, gdy był on wspólnikiem (§ 2 zd. 1). O odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej organ podatkowy orzeka w drodze decyzji (art. 108 § 1 ustawy).

Rozważając zarzut dotyczący niestwierdzenia bezskuteczności egzekucji wobec Spółki przed obciążeniem jej odpowiedzialnością za zobowiązania Sąd Okręgowy stwierdził, iż w świetle poglądów aktualnego orzecznictwa jest on chybiony. Powyższa kwestia stanowiła przedmiot rozważań m.in. Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku

z 10 kwietnia 2014 r. wskazał, że niezbędne jest zwrócenie uwagi na specyfikę orzekania w zakresie odpowiedzialności wspólników spółki jawnej za zaległości podatkowe tej spółki oraz jej odmienne uregulowanie od odpowiedzialności członków zarządów spółek kapitałowych. Należy bowiem podkreślić, że przepis art. 115 § 1 Ordynacji podatkowej

nie przewiduje jako przesłanki odpowiedzialności wspólników spółki jawnej bezskuteczności egzekucyjnej w sposób, w jaki czyni to art. 116 § 1 tej ustawy, który ma zastosowanie

do spółek kapitałowych. Zgodnie z art. 22 § 2 ksh każdy wspólnik odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką, z uwzględnieniem art. 31 § 1 ksh, w myśl którego wierzyciel może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna (odpowiedzialność subsydiarna wspólnika). Dopuszczalne jest więc orzekanie o odpowiedzialności wspólników spółki jawnej nawet wówczas, gdy

w stosunku do tej spółki toczy się postępowanie egzekucyjne i istnieje szansa na efektywne zakończenie tego postępowania poprzez wyegzekwowanie należności objętych tytułem wykonawczym, gdyż konstrukcja prawna spółek osobowych przewiduje takie rozwiązanie (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 10 kwietnia 2014 r., I GSK 843/12). Podobne stanowisko wyraził również Sąd Najwyższy w wyroku z 21 stycznia 2013 r. (II UK 160/12). Także w wyroku z dnia 26 marca 2014 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi (III AUa 552/13) wskazał, że przepis art. 115 § 1 Ordynacji podatkowej ustanawia jedynie zasadę solidarnej odpowiedzialności wspólnika (byłego wspólnika) m.in. spółki jawnej oraz samej spółki

i pozostałych wspólników. Nie wynika z niego jakiegokolwiek uzależnienie orzeczenia o odpowiedzialności wspólnika od wyniku egzekucji prowadzonej wobec spółki. Z przepisu tego nie można wyprowadzić żadnych wniosków co do przedwczesności orzeczenia

w sprawie o odpowiedzialności podatkowej skarżącego. Takie uzależnienie występuje natomiast przy orzekaniu o odpowiedzialności członków zarządu spółek kapitałowych

i spółek kapitałowych w organizacji (art. 116 Ordynacji podatkowej).

Sąd Okręgowy uznał także, że zarzuty dotyczące prawidłowości poczynionych przez organ rentowy ustaleń składkowych nie wytrzymują krytyki i jawią się jako wprost bezzasadne, polemiczne i nieoparte żadnymi konkretnymi dowodami. Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że przepis art. 3 kpc określa jedną z podstawowych zasad

postępowania cywilnego, a mianowicie zasadę kontrydiktoryjności. Stanowi on, iż strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Oznacza to, że ciężar dostarczania w postępowaniu materiału procesowego spoczywa na stronach i uczestnikach postępowania. To strony mają dążyć do wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, nie mogą być bierne i liczyć na skorzystanie w dalszym toku postępowania ze środka odwoławczego, w którym zarzucić mogłyby sądowi niewyjaśnienie rzeczywistej treści stosunków faktycznych i prawnych. Na podstawie art. 232 kpc na stronach ciąży obowiązek wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą one skutki prawne.

Sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę (przepis ten pozostaje w bezpośredniej korelacji z materialnoprawnym przepisem art. 6 kc). Tym samym ciężar wskazania niezbędnych dowodów spoczywa przede wszystkim na stronach procesowych.

W niniejszej sprawie skarżący nie sprostał temu obowiązkowi - nie potrafił bowiem skutecznie zakwestionować wskazanych przez organ rentowy kwot i okresów zaległości na składki wskazane w zaskarżonej decyzji. Ograniczył się on jedynie do stwierdzenia, że organ rentowy nie wskazał w ogóle podstaw i sposobu wyliczenia zaległości oraz podniósł, że brak jest informacji o tym, ilu pracowników pozostawało zatrudnionych w Spółce w okresach, za które pochodzą zaległe składki, przez co należy stwierdzić, że organ rentowy w ogóle nie wykazał wysokości zaległości. Zdaniem Sądu Okręgowego zestawienie należności jest szczegółowe i dokładne. Określa bowiem fundusz, którego dotyczy zaległość, okres zaległości, termin płatności danej składki, kwotę należności i kwotę niedopłaty, wysokość odsetek oraz kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych. Teraźniejsze twierdzenia skarżącej o nieczytelnym zestawieniu zaległości i sposobie ich wyliczenia, w ocenie Sądu I instancji wynikają li tylko z sytuacji procesowej, w jakiej znajduje się ubezpieczona. Znamiennym jest przy tym, że z jednej strony ubezpieczona podnosi, że organ rentowy nie ustalił w sposób precyzyjny, jakie zaległości posiada Spółka oraz z jakich tytułów się one wywodzą, a z drugiej strony oświadcza, że dokonuje ich stopniowej spłaty w wysokości 500 zł tygodniowo, co sugeruje, że nie kwestionuje wysokości zadłużenia i sposobu jego ustalenia.

Z tych przyczyn odwołanie zostało oddalone.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł pełnomocnik ubezpieczonej, zarzucając:

1. naruszenie prawa materialnego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 115 § 1 w zw. z art. 108 § 4 Ordynacji podatkowej przez jego błędną wykładnię, co skutkowało przyjęciem przez Sąd, że wydanie decyzji o przeniesieniu odpowiedzialności za zobowiązania spółki na jej wspólników było dopuszczalne;
2. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 kpc przez nieprawidłowe przypisanie wiarygodności dowodom przedłożonym przez organ rentowy na dowód wysokości należności „Zakładu Ubezpieczenia Społecznego”.

Skarżący wniósł zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie odwołania i dokonanie zmiany skarżonej decyzji oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącego zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych za pierwszą i drugą instancję, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach instancji odwoławczej.

Na uzasadnienie podniósł, że powszechnie przyjmuje się zarówno w orzecznictwie, jak i w doktrynie, że odpowiedzialność wspólników spółki jawnej za jej zobowiązania podatkowe czy też z tytułu ubezpieczeń społecznych ma charakter subsydiarny. Oznacza to, że zgodnie z zasadą wynikającą z art. 108 § 4 Ordynacji podatkowej egzekucja wobec wspólnika będzie mogła być podjęta jedynie w przypadku bezskuteczności (w całości lub

w części) prowadzonego wobec spółki postępowania egzekucyjnego. Nie jest zatem możliwe wszczęcie egzekucji z majątku wspólnika spółki jawnej zanim egzekucja majątku spółki nie okaże się bezskuteczna. Przepis ten nie wskazuje wprost, kiedy organ będzie uprawniony do wydania decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej, jednakże przyjąć należy, że wydanie takiej decyzji ma sens jedynie wtedy, gdy zachodzi przynajmniej prawdopodobieństwo, że egzekucja z majątku spółki okaże się w całości lub w części bezskuteczna. Przeniesienie odpowiedzialności za zobowiązania spółki na jej wspólników ma na celu zabezpieczenie Skarbu Państwa na wypadek braku możliwości uzyskania zaspokojenia bezpośrednio z majątku spółki. Nie jest zatem celowe wydanie takiej decyzji w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki jest skuteczna lub gdy spółka dobrowolnie spłaca swoje zobowiązanie.

Podkreślił, że organ nie jest zobligowany przepisami prawa do wydania decyzji w sprawie odpowiedzialności osób trzecich w określonym czasie. Artykuł 108 § 4 stanowi jednakże wskazówkę, kiedy wydanie takiej decyzji jest celowe, o czym mowa wyżej. Organ samodzielnie podejmuje decyzję, czy taka decyzja powinna zostać wydana. Mając jednakże na uwadze zasadę zaufania obywateli do organu władzy publicznej wyrażoną w art. 8 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ powinien prowadzić postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej oraz kierując się między innymi zasadą proporcjonalności. Zasada proporcjonalności oznacza, że organy administracyjne powinny podejmować działania proporcjonalne do zamierzonego celu.

Na obecnym etapie postępowania egzekucyjnego prowadzonego wobec spółki, nie można mówić o bezskuteczności tej egzekucji ani w całości, ani w części. Spółka dobrowolnie ratalnie spłaca swoje zadłużenie i w związku z tym nie zachodzi obawa, że należności Skarbu Państwa nie zostaną uregulowane. Nie ma zatem potrzeby korzystania z dodatkowego instrumentu zabezpieczenia spłaty należności, jakim jest przeniesienie odpowiedzialności za zobowiązania spółki na jej wspólników.

W świetle powyższego wydanie decyzji o odpowiedzialności wspólników spółki jawnej w momencie, gdy nie tylko nie zachodzi ryzyko, że egzekucja z majątku spółki będzie bezskuteczna, ale spółka nawet sama dobrowolnie spłaca swoje zobowiązania, jest przedwczesne i skutkuje wadliwością skarżonej decyzji.

Ponadto, Sąd I instancji przyjął, iż dowód wydruk danych - stany należności jest wystarczającym dowodem na wysokość należności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, pomimo tego, że wskazany dokument jest nieprzejrzysty, nie wskazuje ilości zatrudnionych pracowników i jest sporządzony w sposób, który uniemożliwia jego weryfikację.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie podniósł, że wbrew zarzutom apelacji, ocenę i rozstrzygnięcie sprawy dokonane przez Sąd Okręgowy uznać należy za prawidłowe, zaś podniesione przez skarżących zarzuty - jedynie za polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu, które nie mogą przynieść oczekiwanego rezultatu.

Przepis art. 115 op dotyczy jedynie odpowiedzialności za zaległości m.in spółek jawnych. „Odpowiedzialność ta ma bowiem charakter obiektywny, niezależny od zawinienia i jest solidarna” (wyrok WSA w Olsztynie z 19 października 2007 r., I SA/OI 182/06, Jur. Pod. 2008, nr 1, poz. 93).

Postępowanie związane z orzeczeniem o odpowiedzialności wspólników lub byłych wspólników spółek wskazanych w komentowanym przepisie może być wszczęte nawet wówczas, gdy w stosunku do spółki nie wykazano bezskuteczności egzekucji. W tym zakresie przepis art. 115 § 1 op nie zawiera zastrzeżenia podobnego do tego, jakie poczyniono w art. 116 § 1 op. W związku z tym art. 108 § 4 op stoi na przeszkodzie jedynie prowadzeniu egzekucji wobec osoby trzeciej, o ile nie wykazano bezskuteczności egzekucji wobec podatnika. Regulacja ta nie blokuje jednak podjęcia

postępowania w sprawie odpowiedzialności podmiotów, o których mowa w art. 115 op, co jest możliwe już po dniu wszczęcia postępowania egzekucyjnego (art. 108 § 2 pkt 3).

Podobny pogląd reprezentowany jest w aktualnym orzecznictwie i tak Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 21 listopada 2017 r. sygn. akt I GSK 1970/15 „Przepis art. 115

§ 1 op ustanawia jedynie zasadę solidarnej odpowiedzialności wspólnika (byłego wspólnika) m.in. spółki jawnej oraz samej spółki i pozostałych wspólników. W przeciwieństwie

do odpowiedzialności członków zarządu spółek kapitałowych, przewidzianej w art. 116 op, przesłanką tej odpowiedzialności nie jest bezskuteczność egzekucji w stosunku do podatnika. Z treści art. 115 op nie wynika jakiegokolwiek uzależnienie orzeczenia o odpowiedzialności wspólnika spółki jawnej od wyniku egzekucji prowadzonej wobec spółki. Z przepisu tego

nie można wyprowadzić żadnych wniosków, co do przedwczesności orzeczenia w sprawie

o odpowiedzialności podatkowej strony. Takie uzależnienie występuje natomiast np. przy orzekaniu o odpowiedzialności członków zarządu spółek kapitałowych i spółek kapitałowych w organizacji (art. 116 op).”

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja jest bezzasadna.

Sąd Okręgowy przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe, nie przekraczając granicy wyznaczonej dyspozycją art. 233 § 1 kpc, dokonał właściwych ustaleń faktycznych oraz wywiódł z nich logiczne i znajdujące oparcie we właściwie wskazanych przepisach prawa materialnego wnioski. Nie budzą też wątpliwości Sądu Apelacyjnego: trafność rozstrzygnięcia i rozważania przedstawione na jego uzasadnienie, które w całości przyjmuje za swoje, bowiem Sąd I instancji w sposób odpowiadający wymogom art. 328 § 2 kpc ustalił fakty oraz wyjaśnił podstawę prawną wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, zatem Sąd Apelacyjny (zgodnie z ustalonym poglądem Sądu Najwyższego – por. np. wyrok z 22 lutego 2010 r., sygn. akt I UK 233/09, Lex nr 585720), zrezygnował z ich ponownego szczegółowego przytaczania w tej części uzasadnienia.

Skarżący zarzucił przede wszystkim naruszenie prawa materialnego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 115 § 1 w zw. z art. 108 § 4 Ordynacji podatkowej przez ich błędną wykładnię, co skutkowało przyjęciem przez Sąd, że wydanie decyzji

o przeniesieniu odpowiedzialności za zobowiązania spółki na jej wspólników było dopuszczalne.

Zarzut ten należy uznać za całkowicie chybiony. W istocie skarżący nie przyjmuje

do wiadomości, że wbrew jego pogładowi, mimo umiejscowienia art. 115 op w rozdziale regulującym odpowiedzialność osób trzecich, nasuwającego sugestię, że odpowiedzialność

za zobowiązania wspólników spółki jawnej należy traktować tak, jakby wspólnicy byli "osobami trzecimi" wobec dłużnika (płatnika) w rozumieniu art. 108 § 4 tej ustawy,

w rzeczywistości podstawa ich odpowiedzialności jest inna, pierwotna, na co wskazuje także art. 108 § 4 Ordynacji podatkowej, stwierdzający, że orzeczenie o odpowiedzialności wspólników za zaległości podatkowe spółki z tytułu zobowiązań podatkowych powstałych

w sposób przewidziany w art. 21 § 1 pkt 1 nie wymaga uprzedniego wydania decyzji,

o których mowa w art. 108 § 2 pkt 2 (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 września 2017 r. sygn. akt II UZ 51/17, LEX nr 2397612 oraz wyrok SN z 9 czerwca 2012 r. sygn. akt II UK 272/11, LEX nr 1229810).

Za trafny należy również uznać powołany przez organ rentowy pogląd NSA (wyrok

z 21 listopada 2017 r. sygn. akt I GSK 1970/15, LEX nr 2426323), iż w przeciwieństwie

do odpowiedzialności członków zarządu spółek kapitałowych, przewidzianej w art. 116 op, przesłanką tej odpowiedzialności nie jest bezskuteczność egzekucji w stosunku do podatnika. Z treści art. 115 op nie wynika jakiegokolwiek uzależnienie orzeczenia o odpowiedzialności wspólnika spółki jawnej od wyniku egzekucji prowadzonej wobec spółki. Z przepisu tego

nie można wyprowadzić żadnych wniosków, co do przedwczesności orzeczenia w sprawie

o odpowiedzialności podatkowej strony. Takie uzależnienie występuje natomiast np. przy orzekaniu o odpowiedzialności członków zarządu spółek kapitałowych i spółek kapitałowych w organizacji (art. 116 op).

Zatem prawidłowo przyjął Sąd I instancji, że w niniejszej sprawie egzekucja spornych należności może być prowadzona bez wcześniejszego stwierdzenia bezskuteczności egzekucji z majątku podatnika, o którym mowa w art. 108 § 4 op, stąd wydanie decyzji o przeniesieniu odpowiedzialności za zobowiązania spółki na jej wspólników było dopuszczalne.

Skarżący zarzucił nadto naruszenie art. 233 § 1 kpc przez nieprawidłowe przypisanie wiarygodności dowodom przedłożonym przez organ rentowy na dowód wysokości spornych należności. Również i ten zarzut nie zasługiwał za uwzględnienie.

W tym zakresie prawidłowo uznał Sąd I instancji, że zgodnie z art. 232 kpc na ubezpieczonej spoczywał ciężar wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, obowiązek wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodziła ona skutki prawne.

Jednak skarżąca w istocie zarzuciła jedynie, że organ rentowy nie wskazał w ogóle podstaw i sposobu wyliczenia zaległości a nadto, że brak informacji o tym, ilu pracowników pozostawało zatrudnionych w Spółce w okresach, za które pochodzą zaległe składki, przez co należy stwierdzić, że organ rentowy w ogóle nie wykazał wysokości zaległości.

Również w ocenie Sądu Apelacyjnego przedstawione przez organ rentowy zestawienie należności jest dostatecznie szczegółowe i dokładne, skoro określa fundusz, którego dotyczy zaległość, okres zaległości, termin płatności danej składki, kwotę należności i kwotę niedopłaty, wysokość odsetek oraz kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych. Charakterystyczne jest przy tym, że skarżąca przyznaje istnienie zaległości a Spółka dokonuje ich stopniowej spłaty po 5.00 zł tygodniowo. Warto również dodać, że należycie dbający o swoje interesy płatnik powinien na bieżąco monitorować opłacanie składek pod kątem ewentualnego zadłużenia, także zwracając się o stosowne informacje do organu rentowego lub przy zastosowaniu udostępnianego przez ZUS programu Płatnik (por. uzasadnienie postanowienia SN z 3 października 2017 r., sygn. akt II UZ 45/17, LEX nr 2397611).

Skoro zatem nie zachodziły zrzucane apelacją naruszenia prawa materialnego i procedury, po myśli art. 385 orzeczono, jak w punkcie 1 sentencji.

O zwrocie kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję orzeczono (w punkcie 2) z mocy art. 98 § 1 i 2 kpc oraz art. 108 § 1 kpc a także § 2 pkt 6 i § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

/-/ SSA M.Żurecki /-/ SSA W.Nowakowski /-/ SSA A.Kolonko

Sędzia Przewodniczący Sędzia